

rzewskiego" (1999). Najnowszy tom pt. „W stronę rytuału: od Yeatsa do Węgajt” przynosi 10 szkiców o praktyce i światopoglądzie teatralnym artystów oraz grup z Polski i zagranicznych. Są wśród nich studia pojedynczego przedstawienia, jak znakomita analiza fenomenu aktora „ogolonego” na przykładzie opisu *Księcia Niezłomnego* Teatru Laboratorium pióra Tadeusza Kornasia czy studium realizacji *Żywota Protopopa Awwakuma* w wykonaniu „Gardzienic” przeprowadzone w kontekście obecności prawosławia w kulturze polskiej (Grzegorz Ziółkowski). A obok nich znaleźć można syntezy całościowe, jak choćby Agaty Zawrzykraj plastyczny opis etapów kształtowania się etosu wspól-

W stronę rytuału

Od Yeatsa do Węgajt

noty w Théâtre du Soleil Ariane Mnouchkine, połączony z omówieniem najważniejszych kreacji zbiorowych grupy: 1789, 1793, *Złotego wieku*. Osobne miejsce zajął szkic Aldony Mikulskiej o genezie i pracach Teatru Wiejskiego Węgajty (omówione *Historie Vincenza*, *Gospoda ku Wiecznemu Pokojowi*) oraz wyłonionej z niego Scholi, pracującej nad dramatami liturgicznymi. Najciekawsza wydała mi się rozprawa Wojciecha Balucha o „rytuale osobistym” Eugenia Barby (twórcy Odin Teatret i ISTA), w której autor posłużył się schematem Schechnerowskiej opozycji pomiędzy rytuałem a teatrem w analizie kolejnych etapów prac reżysera i idei barteru (wymiany kultury grup). Tej serii i tego tomu nie można przegapić.

Grzegorz Janikowski

W poszukiwaniu rytuału

Od 1995 Uniwersytet Jagielloński publikuje kolejne woluminy cyklu „Wielkie dzieła teatralne” (pod red. prof. Krzysztofa Pleśniarowicza i prof. Małgorzaty Sugierey). Ukazały się już 4 części: „Mity teatru XX wieku: od Stanisławskiego do Kantora” (1995), „Arcydzieła inscenizacji: od Reinhardta do Wilsona” (1997) i „Dziady: od Wyspiańskiego do Grzego-